

พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Mae Moh Mine Museum

บทความ : เพลิดเพลินกับศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา เหมืองแม่เมาะ

วันที่ 26 พฤษภาคม 2566

ช้าง 4 งา บรรพบุรุษของช้าง

เคยสงสัยกันไหมว่าจริง ๆ แล้ว ช้างมีแค่ 2 งาจริงหรือไม่ วันนี้แอดมินมีเรื่องมาเขียนให้บันทึกท่องเที่ยวได้ช้านกันครับช้างถือเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองพระมหากษัตริย์ไทยมาเป็นเวลานาน และช้างยังเป็นคู่ปกป้องกันเอกราชไทยในประวัติศาสตร์ได้จารึกไว้ว่าช้างได้มีส่วนในการรบและช้างยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างประเทศในสมัยรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสสิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซีย ได้พระราชทานช้างสำริดให้แก่ทั้ง 2 ประเทศ

ช้าง 4 งา มีชื่อเรียกว่า "กอมโฟเทอริอัม (อังกฤษ: Gomphotherium)" เป็นตระกูลสัตว์วงศ์ที่มีลักษณะค่อนข้างโบราณ ขากรรไกรล่างงวงชนิดยาวถึง 2 เมตร มีงา 2 คู่ที่ค่อนข้างสั้น นอกจากขากรรไกรบนและล่าง ฟันกราม 2 ซี่แรก (M1, M2) ทั้งด้านบนและด้านล่างจะมีสันในแนวขวางจำนวนเท่ากันคือ 3 สัน แต่ฟันกรามซี่สุดท้ายจะมีสันหนึ่งสันและมีช่วงอายุอยู่ในยุคสมัยไมโอซีนช่วงกลาง 11-16 ล้านปีก่อนไฟโทยเรียมมักจะอาศัยอยู่ใกล้แหล่งทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ โดยที่เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จัดเป็นแหล่งทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2547 ได้มีการสำรวจแหล่งเหมืองลิกไนต์แม่เมาะ จ.ลำปาง และได้พบฟอสซิลงาช้างโบราณ อายุ 13 ล้านปีฟันคู่กอมโฟเทอริอัม (Gomphotherium) โดยประกอบด้วยงาบน 2 งา ความยาวประมาณ 70 เซนติเมตร และงาล่าง 1 งา ซึ่งฟอสซิลอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์

ทางพิพิธภัณฑ์แม่เมาะ ได้จัดทำวัดก้นการดำรงชีวิตของช้าง 4 งา มีการจำลองรูปร่างของช้าง 4 งา ซึ่งจัดแสดงอยู่ในโซนที่ 3 ภายในพิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ) โดยที่จะแสดงในส่วนที่เป็นของงาช้าง ยืนส่วนฟันกราม และบันทึกท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ) สามารถถ่ายรูปกับหุ่นจำลองช้าง 4 งา ได้ ณ บริเวณด้านหน้าสวนพฤกษชาติ ซึ่งได้จัดแสดงครอบครัวของช้าง 4 จาครับผม

